

Alkohol v Bibli

Lv 10,1-11 (Nádab a Abihú)

Áronovi synové Nádab a Abihú jsou při první obětní službě po otevření (posvěcení) svatyně, usmrceni Hospodinem. Co se stalo tak strašného, že při tak slavnostní příležitosti, kdy lidu byla ukázána Hospodinova sláva (Lv 9,23)? Co tak strašného Nádab a Abihú udělali? Vždyť to byli synové samotného Árona – velekněze z rodu Léviho a po Mojžíšovi druhém vůdci Izraele... To museli spáchat něco strašného...

.. Zapálili kadidelnice jiným způsobem, než řekl Hospodin... No co je na tom tak zlého? Vždyť se často dělají věci trochu jinak než řekne Bůh a přesto nejsou lidé hned usmrcováni...

Podívejme se pod povrch toho příběhu:

1 Nádab a Abihú byli řádně poučeni, co a jak přesně mají činit, stejně jako celý Izrael. Hospodin dopředu přesně řekl, jak mají postupovat a oni věděli, že oheň smí vzít jen z oltáře – tedy oheň, který zapálil samotný Hospodin. Oni však vzalo oheň jiný, tedy nikoliv Hospodinův. Tím se prohřešili, neboť před Hospodina přinesli něco, co bylo nesvaté, nepocházelo to od Hospodina ani jeho příkazu – v podstatě přinesli „modlářský“ oheň. Tak lze také chápat slovo „cizí“.

Z toho plyne, že velmi záleží na tom, zda přesně dodržujeme Boží přikázání. Není jedno, jestli se modlíme k Ježíši nebo Marii, není jedno jestli světíme sobotu nebo neděli, není jedno, jestli jsme křesťané nebo buddhisté... Protože vše v náboženské oblasti, co není podle příkazu Stvořitele, je modlářství a může zapříčinit smrt.

2 Nádab a Abihú byli kněží před Izraelem. Měli být příkladem. Proto jejich přestoupení jako těch, kdo byli svědky Hospodinovými, bylo horší než jiných. To, že byli poctěni takovým způsobem od Hospodina, je nečinilo imunními vůči hříchu ani si nemohli myslet, že jsou lepší než ostatní věřící – Izraelci.

3 A k čemu se chci nyní především dostat: Z veršů Lv 10,9-10 lze usoudit další věc:
"Ty ani tvoji synové s tebou nesmíte pít víno nebo opojný nápoj, když budete vcházet do stanu setkávání, abyste nezemřeli. To je provždy platné nařízení pro všechna vaše pokolení. Musíte rozlišovat svaté od nesvatého a nečisté od čistého.

Tento text naznačuje, že chybou Nádaba a Abihúa bylo, že nedokázali rozlišit svaté od nesvatého. Oheň svatý Hospodinův od nesvatého – cizího. A proč to nedokázali? To lze usoudit z toho, co Hospodin zakázal Áronovi a všem kněžím? Alkohol! (tak vykládá i Rabbi Šelomo Jischaki = Raš z 11. stol.) Není těžké dovodit, že příčinou selhání Nádaba a Abihúa byl...ALKOHOL. Oni byli prostě opilí, když zapalovali své kadidelnice cizím ohněm... Alkohol je svedl k nepravosti a byl příčinou jejich smrti.

Nyní jsme se dostali ke zvláštnímu tématu: Alkoholu. Kde se s ním v Bibli ještě setkáváme a za jakých okolností?

V Písmu je vždy důležitý první výskyt a u alkoholu je to v případě Noeho.

Noe: Gn 9,20-25:

I začal Noe obdělávat půdu a vysadil vinici. Napil se pak vína, opil se a odkryl uprostřed svého stanu. Chám, otec Kenaanův, spatřil svého otce obnaženého a pověděl to venku oběma svým bratřím. Ale Šém a Jefet vzali plášť, vložili si jej na ramena a jdouce pozpátku přikryli nahotu svého otce. Tvář měli odvrácenou, takže nahotu svého otce nespatriili. Když Noe procitl z opojení a zvěděl, co mu provedl jeho nejmladší syn, řekl: "Proklet bud' Kenaan, ať je nejbídnějším otrokem svých bratří!"

Opilý Noe usnul nahý ve stanu. Tak ho našel syn Chám a nezůstalo zřejmě jen u pohledu. U okolních národů před potopou (i pak po ní) bylo zvykem si zvráceným pohlavním stykem (zde krvesmilstvem a homosexualitou) magicky zabezpečit plodivé síly. Chám ví, že na Noemovi spočívá zvláštní Boží požehnání a zřejmě si ho chtěl tímto způsobem – pohlavním stykem s opilým otcem (za střízlivá by to otec nepřipustil) zajistit pro sebe.

Noe proklíná pokolení Chámovo, ale sám je vinen; kdyby se neopil a zůstal při smyslech, nezapříčinil by to.

PRVNÍ ZMÍNKA O ALKOHOLU V BIBLI JE SPOJENA S KRVESMILSTVÍM A PROKLETÍM – na to nezapomeňme!

Druhá zmínka je u Lota

Lot: Gn 19,30-38

Dcery Lota opily a dopustily se... čeho? Krvesmilstva (opět totéž jako u Noeho). Porodili poté Amóna a Moába. Dva pozdější největší nepřítelé Božího vyvoleného Izraele.

TOTO JE BIBLICKÝ POHLED NA ALKOHOL. **S ALKOHOLEM BYLY OD POČÁTKU PROBLÉMY!**

Je nesporné, že se alkohol v biblické době pil (nikoliv však tvrdý alkohol jako dnes). Ale to, že se to dělalo neznamená, že to bylo správné! I otroctví v té době bylo, ale správné to nebylo. Nehledejme jednotlivé verše, hledejme trendy, hledejme biblický ideál.

Izajáš také ví o alkoholu své: Iz 28,7-8

Také tito blouzní z vína, po opojném nápoji se potácejí: kněz i prorok blouzní z opojného nápoje, jsou pomateni vínem, po opojném nápoji se potácejí, blouzní při viděních, při rozhodování kolísají. Všechny stoly jsou plné zvratků, samý výkal, místa není.

Kromě zákazu alkoholu pro kněží v chrámě, ustanoveném po selhání Nádaba a Abihúa čteme také zákaz alkoholu pro jiné zasvěcence –**nazíry**:

Nu 6,2-3: "Mluv k Izraelcům a řekni jim: Když se muž nebo žena rozhodne složit mimořádný slib nazírský a zasvětit se Hospodinu, ať se vystříhá vína a opojného nápoje. Nebude pít nic kvašeného, víno ani opojný nápoj, nebude pít šťávu z hroznů ani jíst čerstvé nebo sušené hrozny.

A **Rekabejští**, kteří zásadně odmítali alkohol jsou chváleni v době Jeremiášově (Jr 35). Jsou dáni samotným Hospodinem za příklad věrnosti.

A v knize Přísloví také nalézáme hodnocení alkoholu:

Př 20,1: Víno je posměvač, opojný nápoj je křikloun; kdo se v něm kochá, ten moudrý není.

Př 23,20-21: Nebývej mezi pijany vína, mezi žrouty masa, vždyť pijan a žrout přijdou na mizinu, dřímota je oblékne v cáry.

Př 31,4-5: Nehodí se králům, Lemóeli, nehodí se králům být pijany vína a vládcům toužit po opojném nápoji, aby nikdo z nich v opilosti nezapomněl na Boží nařízení a nepřevrátil při nikoho z utištěných.

A Nový zákon?

Můžeme namítnout, že Ježíš proměňuje vodu ve víno v Káně Galilejské. Ale:

J 2,7-10:

- Ježíš „vyrábí vína opravdu velmi, velmi velké množství
- Víno je výborné, lepší než jaké na hostině do té doby pili

- Písmo na různých místech hodnotí víno negativně – viz co jsme si už řekli
- Slovo oi=noj označuje jak víno alkoholické, kvašené, tak i víno jako pouhou hroznovou šťávu. Řečtina jiný termín nemá.

Ježíš byl vždy obrazem dokonalosti, proto nelze předpokládat, že by byl příčinou „výroby“ 600 litrů alkoholu, tedy nápoje, jenž je označován Biblií jako negativní. Proto lze legitimně místo „alkoholické víno“ přeložit „šťáva z vinných hroznů“. oi=noj znamená obojí.

Naopak Ježíš sám i v nejtěžší chvíli svého života na kříži odmítl alkohol. A to i tehdy, když by mu to ulehčilo fyzické utrpení – Mt 27,34.
... dali mu napít vína smíchaného se žlučí; ale když je okusil, nechtěl pít.

Svou kněžskou službu dokonal i v tomto směru až do konce.

A o nás praví apoštol Petr:

1P 2,9: *Vy však jste 'rod vyvolený, královské kněžstvo, národ svatý, lid náležející Bohu', abyste hlásali mocné skutky toho, kdo vás povolal ze tmy do svého podivuhodného světla.*

Co tedy závěrem?

V Bibli není alkohol výslovně zakázán, stejně jako např. otroctví. Přesto budeme-li chtít být věrni Bohu zjistíme, že alkohol je v Bibli spojen s neřestmi, tragédiemi a utrpením. Ostatně stejně, jako je tomu v dnešním světě.

Pak tedy závěr zní: Vystříhejme se alkoholu. Jsme přece „královské kněžstvo“.

Mgr. Marta Marková

14.8.2004

Též za použití přednášky ThDr. Jiřího Moskaly v Kroměříži 11.7.2003